

VM NÄSTA I PIAS LÅNGA KARRIÄR

Pia Sundhage, 30, debuterade i A-laget när hon var elva år.

Sånt kan man glömma i dag. Damfotboll är något annat nu än för 20 år sedan. Pia, en centralfigur i svensk damfotboll och i högsta grad i Hammarby, personifierar den imponerande utvecklingen.

När Hammarby Damfotboll i år firar 20-årsjubileum gör Pia Sundhage sin andra sejour i föreningen. Förra gången spelade hon i Bajen säsongen -86. I år har hon haft en nyckelroll när laget, nedflyttnings-tippat av somliga, efter en ojämn säsong slutade mitt i den allsvenska tabellen. En bra prestation.

Precis som Hammarby som klubb har tillhört de ledande i damfotbollens utveckling under dessa två decennier har Pia gjort det som spelare. Hon började med att spela i pojklag hemma i Ulricehamn, hamnade så småningom i Falköping efter att ha spelat i distriktslaget för seniorer. Då var hon 14, men redan som elvaåring hade hon debuterat i Ulricehamns seniorlag.

— Nu spelar tjejerna i F11, F12 o s v, och så ska det ju vara. Det är klart att det är kul för mig att se hur damfotbollen utvecklats.

Pia gjorde snabb karriär. Redan 1975 spelade hon sin första landskamp, mot England på Nya Ullevi. Seger med 2-0, båda målen gjorda av Ann Jansson, Hammarby.

☐ Jitex -84 bäst

— Det var en stor upplevelse. Redan när jag var 13 hade jag sett landskampsfotboll och kanske tyckt

Pia Sundhage som vi är vana att se henne, full satsning, tuffa tag i närmakerna. Pia kommer att satsa rejält nästa säsong i Hammarby och landslaget med VM som mål.
Foto:
HASSE FRIDÉN

att det inte var så märkvärdigt. Man kom långt med teknik på den tiden, men i dag räcker inte det. Det behövs så mycket mer av fysik och speluppfattning för att klara sig på elitnivå.

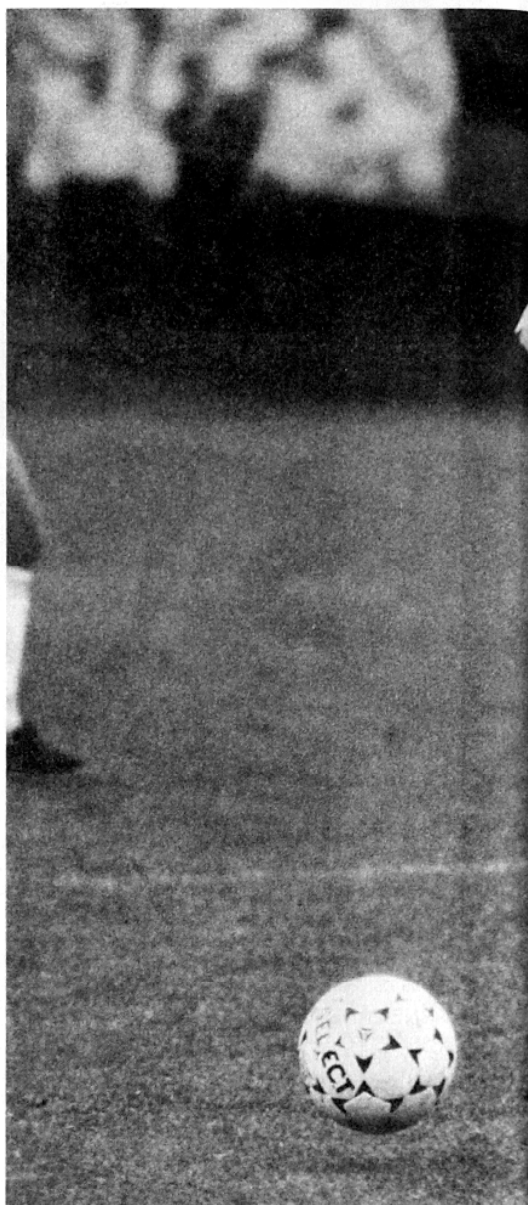
Efter gymnasiet, 1979, kom Pia till Jitex, ett storlag då som nu. Lagkamrater var spelare som Annette Börjesson, Annette Nicklasson, Elisabeth Leidinge. Laget nådde stora framgångar, bl a SM-guld -79, -81 och -84.

— Det var mina lagkamrater och

tränare under den tiden som gjorde mig till en bra fotbollsspelare och som gjort att jag fortfarande spelar. Framgångarna sporrade mig att fortsätta, säger Pia.

— Jitex årgång -84 är nog det bästa lag jag spelat i. Samma år vann Sverige EM, vi hade bra motståndare hela tiden och det var mycket utvecklande.

Hon slank också in på ledarsidan. Kaj Hansson i Jitex såg till att hon fick gå i kurser som hon sedan haft mycket nytta av.

□ Italienproffs

Pia gjorde också en säsong som utlandsproffs i italienska Lazio 1975. Villkoren var inte precis som de manliga stjärnornas:

– Nä, det var ingen guld tillvaro precis. Jag utvecklades nog inte fotbollsmässigt, men det var en viktig upplevelse, jag fick ägna mig helt åt fotboll och ersättningen gick väl att leva på.

När Pia kom hem blev det Stockholm och Hammarby. Hon pluggade

till sig en examen på GIH men längtade tillbaka till Göteborg och Jitex. När hon nu är åter i Stockholm säger hon dock att den förra sejouren i Hammarby ledde till en hemkänsla både i klubben och på Söder som gör att hon alls inte längtar tillbaka på samma sätt igen. . .

– Visst gillar jag Hammarby, både laget och klubbens speciella stil, den kommer man aldrig ifrån.

Inte oväntat konstaterar Pia att just Hammarbys stil – den där tekniska fotbollen, klacksparkarna som

tycks oupplösligt förenad med klubben – nog är fin, men att det behövs något annat också:

□ Bäst tekniskt

– När Hammarby vann SM -85 fanns det en bra kombination av teknik och kämpatag, disciplin. Dilemmat i dag är att vi fortsätter klacka och spela charmigt, men det är ett väl enkelt sätt att se på fotboll.

Om Pia får påverka lagets spel ser hon gärna att tekniken blir kvar –

Hammarbyiten

"tekniskt står vi oss mycket bra, kanske är vi allra bäst där" — men att kämpaktakterna också betonas. Det låter bekant i Hammarbysammanhang.

Naturligtvis påverkar Pia laget i dag med sin blotta närvaro, med sin spelstyrka och rutin. I höst har hon också tagit sin del av tränaransvaret efter avbräcket med att Ann Jansson på grund av en ryggskada tvingades hoppa av från tränarjobbet.

Inför nästa säsong har Hammarby en bra potential, som Pia uttrycker det. Det kan behövas en och annan spelarförstärkning och en bra tränare. En kandidat till det senare är Marika Domanski, som bl a tagit Tyresö upp till div I och som Pia bara har gott att säga om. Kanske är tränarfrågan redan klar när detta läses.

□ Satsar på VM

Domanski är för övrigt den som Pia i år vikarierar för i sitt jobb som damfotbollsconsulent på Fotbollförbundet. Där håller hon kontakt med distriktsförbunden och jobbar bl a med sponsorkontakter. Ett heltidsjobb som gör att hon ibland får ta igen förlorade pass med egen träning.

— Hela det här året har gått åt till fotboll. Det är stimulerande, det känns som om jag betalar tillbaka en del av allt jag fått genom fotbollen.

Om Pia inte blir kvar på förbundet har hon sitt gymnastiklärarjobb att falla tillbaka på, och där lär det inte vara några problem att få en tjänst.

I Hammarby blir Pia i varje fall kvar nästa säsong. Då är det VM-

spel för Sverige, och Pia, som med sina 92 landskamper är den stora landslagsveteranen, vill gärna vara med om det.

— Ja, jag ska satsa rejält nästa år. Men kanske är det sista året som aktiv. Jag har dock hållit på länge. Ändå har jag klarat mig bra från skador. Efter tre knäoperationer när jag var 18 år har jag i stort sett varit skadefri.

□ Älskar lära ut

Men säkert kommer Pia Sundhage efter sin aktiva karriär att spela en viktig roll inom svensk damfotboll. Redan i dag har hon tunga uppdrag, bl a som förbundskapten för U16-laget. Helt klart siktar hon på att bli fotbollsledare.

— Ja, jag älskar att lära ut, att få feedback, att få vara ett föredöme.

— Däremot är det möjligt att jag vill ta ett sabbatsår och lugna ner mig efter ett hektiskt fotbollsliv, fundera över min egen fotbollsfilosofi, hur jag ska vara som ledare o s v.

Pia är optimistisk om damfotbollens utveckling. Kanske är inte toppen särskilt mycket bättre än för fem år sen, menar hon, men jämnheten är avsevärt större. Det gäller också internationellt, där Sverige och ett par andra länder (Norge, Västtyskland) länge dominerade men där nu ett antal andra länder (Kina, Holland, Italien, Brasilien,

I höstas firade Hammarby Damfotboll 20-årsjubileum på Kanalplan, ett arrangerad som fixades helt och hållet av A-lagstjejerna. Bl a spelades en fläckmatch. Matchbollen till den allsvenska finalen mot Öxabäck kom per helikopter m m. Och på ett bord stod en del av de många priser som damfotbollen dragit hem under årens lopp. Det hamnade en och annan slant i pokalerna, bidrog från de trogna åskådare som ställde upp trots att vädret var visst.

USA – varning i VM, säger Pia – Kanada, England m fl) är på fram-marsch.

– Jag hoppas mycket på VM. Om damfotbollen då etablerar sig som en världsidrott med mycket uppmärksamhet i massmedia kunde vi få en chans att rida på den vågen, framför allt att få fler åskådare på matcherna.

– Att flickfotbollen efter en explosionsartad utveckling stagnerat något oroar mig inte, säger Pia, det är naturligt. Satsningen på elitnivå stagnerar verkligen inte.

☐ Fler ledare

– Ett fel är att det finns för många föreningar med för få spelare. På flicknivån är det bra med spridning, men på seniorsidan borde man nog slå ihop en del föreningar för att få det att fungera bättre.

– Så behövs det förstås också fler ledare. Det är ett problem att tjejer som varit aktiva tycker att de gjort sitt när de lägger av. De har satsat allt på fotbollen under ett antal år och vill få sin tid över till annat. Killar har kunnat jobba under bättre villkor, både tidsmässigt och ekonomiskt, och har lättare att fortsätta som ledare.

Åke Lif

